

KOMENTARI SAVETA STRANIH INVESTITORA NA NACRT ZAKONA O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

29.9.2021.

I. Opšti komentari i sugestije

Nacrt Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („**Nacrt Zakona**“) predviđa čak 11 novih licenci u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, kao i generalnu obavezu polaganja stručnog ispita u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu za poslodavce koji nisu u obavezi da angažuju lica sa relevantnim licencama, odnosno privredna društva koja poseduju te licence.

Uticak je da predviđanje pomenutih dodatnih obaveza ostvaruje nedovoljno srazmeran efekat unapređenja u oblasti bezbednosti i zdravlja ukoliko se uporedi sa količinom novih obaveza na strani poslodavaca. Poslodavci će u praksi samo imati ozbiljan problem u pronalaženju lica koja poseduju ove licence, naročito tokom prvih par godina primene Nacrta Zakona.

S obzirom na to da veliki broj odredbi Nacrta Zakona reguliše ovo pitanje, u nastavku nisu date napomene o pojedinačnim članovima koji se tiču navedene teme, ali je činjenica da sa praktične strane ove odredbe u velikoj meri deluju preterano opterećujuće na poslodavce i da će podrazumevati velike finansijske troškove, te da bi trebalo još jednom razmotriti uvođenje ovih licenci, ili barem pojednostavljenje odredbi Nacrta Zakona, posebno za delatnosti koje same po sebi ne predstavljaju delatnosti u kojima postoje veliki rizici u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu, kao i za poslodavce koji imaju mali broj zaposlenih.

Pored navedenog, predloženi članovi 44. i 45. Nacrta Zakona na previše uopšten način uređuju pitanje bezbednosti i zdravlja prilikom rada od kuće, odnosno rada na daljinu. Stoga, uvođenje samo ova dva veoma uopštena člana ostavlja prostora za mnoga pitanja i nedoumice za poslodavce, koje su postojale i do sada. U tom pogledu, Nacrt Zakona bi trebalo da ponudi konkretnija rešenja u pogledu organizovanja bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih koji rade na daljinu ili od kuće.

Takođe, bilo bi korisno da se na izvestan način sprovede implementacija i pozivanje na Vodič za bezbedan rad od kuće koji je u martu mesecu 2021. godine usvojila Uprava za bezbednost i zdravlje na radu. Ovo pogotovo imajući u vidu da se rešenja iz pomenutog vodiča primenjuju i kontrolišu u praksi od strane inspekcije rada.

Pored navedenog, postupanje po povredi na radu je i dalje složeno i predviđa i prijavu i izveštaj i to ka više subjekata. Rokovi za prijavu su propisani različito u zavisnosti od težine povrede za koju se često sazna tek naknadno, kada je izveštaj već popunjena. Konkretan predlog za pojednostavljenje možda ne bi naišao na dobar prijem, jer bi bio nesprovodiv u praksi. Stoga je konstruktivnije uputiti sugestiju opšte prirode, koja će biti razmotrena iz pozicije izvršne i zakonodavne vlasti i, nadamo se, primenjena u nekoj meri.

Slažemo se s iznetom sugestijom u pogledu definicije rada od kuće, jer to nije nužno rad koji se obavlja samo korišćenjem informacione tehnologije. Kako je to već sugerisano, pojedine odredbe zahtevaju preciziranje u pogledu rada od kuće/na daljinu, jer nije isti odnos odgovornosti i obaveza zaposlenog i poslodavca.

II. Pojedinačni članovi

1. Predlog

Relevantni član:

Član 4. stav 1. tačka 21. i tačka 22.

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 4. stav 1. tačka 21. i tačka 22. (predlog je brisanje precrtanog teksta i dodavanje podebljanog teksta) tako da iste glase:

„21) radno mesto sa povećanim rizikom jeste radno mesto na visini, radno mesto u dubini, ~~radno mesto na upravljanju vozilima i unutrašnjem transportu (vijuškari, dizalice, transporteri, građevinske i poljoprivredne mašine i sl.)~~ **RADNO MESTO PROFESIONALNOG VOZAČA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM JE UREĐENA BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA KOJIM SE REGULIŠE BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA** i drugo radno mesto utvrđeno aktom o proceni rizika poslodavca na kome, i pored potpuno primenjenih mera u skladu sa ovim zakonom, postoje okolnosti koje mogu da ugroze bezbednost i zdravlje zaposlenog;

22) Rad od kuće jeste rad koji zaposleni obavlja ~~upotrebo informaciono komunikacionih tehnologija~~ za poslodavca iz mesta prebivališta, odnosno boravišta ili drugog mesta stanovanja, a koje nije pod neposrednom **I POSREDNOM** kontrolom poslodavca;“

rad na daljinu jeste rad koji zaposleni obavlja upotrebu informaciono komunikacionih tehnologija iz prostora koji nije prostor poslodavca i koji nije pod neposrednom **I POSREDNOM** kontrolom poslodavca;

Obrazloženje (opis problema):

Predlažemo da se u skladu sa članom 203. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima unese pojašnjenje ove kategorije i definiše da se odnosi na profesionalne vozače, odnosno lica kojima je osnovno zanimanje upravljanje vozilom, odnosno lica koje obavlja javni prevoz. Dodatno, smatramo da radna mesta koja podrazumevaju upravljanje sredstvima unutrašnjeg transporta, u praksi kao i tokom procene rizika nisu podrazumevano radna mesta sa povećanim rizikom, ukoliko su preduzete i sprovode se odgovarajuće mere.

Takođe, smatramo da je pojam „rad od kuće“ potrebno urediti i za druge poslove, koji ne podrazumevaju niti zahtevaju upotrebu informaciono – komunikacionih tehnologija. Na ovaj način bi zakonom bila obuhvaćena i zaštićena šira radna populacija, a posebno ugrožene grupe koje se mahom bave manuelnim poslovima (npr. šivači, ručni rad i sl.).

S obzirom na predložene definicije radnog mesta i radne sredine (iz člana 4, stav 1, tačke 11 i 12), prema trenutnom tekstu se može tumačiti da se prostor iz kog zaposleni radi od kuće odnosno na daljinu smatra radnim mestom odnosno radnom sredinom koja je pod posrednom kontrolom poslodavca (što ne može biti slučaj s obzirom na to da se ovaj rad obavlja u kući zaposlenog ili sa bilo kog mesta na svetu u slučaju rada na daljinu). Iz takvog tumačenja bi dalje proizilazilo da poslodavac ima sve obaveze iz Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu zaposlenih koji rade od kuće ili na daljinu. Čak i ako ovo nije bila namerna predлагаča teksta, s obzirom da članovi 44-45 definišu koje su obaveze poslodavca kada zaposleni rade od kuće i na daljinu, predloženo je dodatno preciziranje.

Relevantni član:

Član 4, stav 1, tačka 11

Predlog izmene:

U skladu sa prethodno navedenim, predlažemo da se u značenjima pojedinih izraza pojasni šta se podrazumeva pod: posrednom kontrolom poslodavca, kako bi se izbegla različita tumačenja.

2. Predlog

Relevantni član:

Član 10, stav 2

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 10, stav 2 (brisanje precrtanog teksta) tako da isti glasi:

Poslodavac je dužan da se pri planiranju i uvođenju novih tehnologija konsultuje sa ~~zaposlenima i/ili~~ predstvincima zaposlenih po pitanjima izbora opreme za rad, uslova rada i radne sredine i njihovih posledica na bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Obrazloženje (opis problema):

U situacijama kada nije imenovan predstavnik zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, skoro da je nemoguće da se poslodavac uskladi sa ovom obavezom i obavi konsultaciju sa svakim zaposlenim po navedenim pitanjima. Zaposleni sa druge strane uvek mogu imenovati svog predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu sa kojim bi poslodavac vršio konsultacije, tako da je dovoljno da obaveza poslodavca bude da konsultuje predstavnika, ali ne i sve zaposlene (u situacijama kada nema predstavnika zaposlenih).

Relevantni član:

10 , stav 3

Predlog izmene:

Dodatno pojasniti šta se podrazumeva pod dozvolom za rad, da li je ona usmena ili pismena, šta je njen sadržaj i ko definiše isti.

3. Predlog

Relevantni član:

član 15. stav 1. tačka 1

Predlog izmene:

Dosledno sprovesti intenciju propisa, a to je da poslodavac može poslove bezbednosti i zdravlja na radu da obavlja sam, preko savetnika/saradnika iz reda svojih zaposlenih ili da ih poveri pravnom licu/preduzetniku.

Relevantni član:

Član 15. stav 1. tačka 7.

Predlog izmene:

Predlažemo dopunu člana 15. stav 1. tačka 7. (dodavanje podebljanog teksta) tako da isti glasi:

„7) angažuje pravno lice sa licencom radi sprovodenja preventivnih i periodičnih pregleda **RADNE SREDINE KOJA JE POD NEPOSREDNOM KONTROLOM POSLODAVCA** i provere opreme **SREDSTAVA** za rad, **I TO:** i pregleda i **PROVERE OPREME ZA RAD, PREGLEDA I** ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine, odnosno hemijskih, fizičkih štetnosti (osim jonizujućih zračenja), mikroklime i osvetljenosti i bioloških štetnosti;“

Obrazloženje (opis problema):

Smatramo da je obaveza periodičnog pregleda i provere radne sredine i sredstava za rad, kako su definisani članom 4, tačka 12) i 13) moguća samo ako je pod neposrednom kontrolom poslodavca, te bi to trebalo precizirati. Naime, nije moguće da poslodavac periodično ispituje i pregleda sve objekte koji mogu predstavljati radnu sredinu kod rada od kuće i rada na daljinu, jer to ne bi bilo izvodivo kako fizički, tako ekonomski, ali i pravno, jer bi se prekršilo ustavno pravo privatnosti stana. Stoga predlažemo izmenu člana 15, stav 1, tačke 7) kako bi predviđena obaveza bila zakonita i sprovodiva.

4. Predlog

Relevantni član:

Član 18, stav 2

Predlog izmene:

Predlažemo dopunu člana 18, stav 2 (dodavanje podebljanog teksta) tako da isti glasi:

Pružanje prve pomoći mora biti organizovano na način da je prva pomoć dostupna svakom zaposlenom tokom radnog vremena, u svim smenama i na svim lokacijama **KOJE SU POD NEPOSREDNOM KONTROLOM POSLODAVCA.**

Obrazloženje (opis problema):

Pojedini poslodavci obavljaju rad na terenu, odnosno pružaju usluge na lokacijama drugih poslodavaca, te je neophodno precizirati da je odgovornost poslodavca da osigura pružanje prve pomoći samo na lokacijama koje su pod njegovom neposrednom kontrolom.

Relevantni član:

Član 18.

Predlog izmene:

Predlažemo dopunu člana 18. dodavanjem novog stava 3. koji glasi:

„IZUZETNO OD STAVA 1 I STAVA 2 OVOG ČLANA, KOD RADA OD KUĆE I RADA NA DALJINU OBEZBEĐIVANJE PRVE POMOĆI, UKLJUČUJUĆI I SREDSTVA I OPREMU ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI OBEZBEĐUJE SE U SKLADU SA PROPISIMA O HITNOJ MEDICINSKOJ POMOĆI.“

Obrazloženje (opis problema):

Obezbeđivanje pružanja prve pomoći, sredstava i opreme za pružanje prve pomoći u slučaju da zaposleni rade od kuće, a naročito kada rade na daljinu, nije organizaciono izvodljivo s obzirom da bi poslodavac u tom slučaju morao da osposebi svakog zaposleni koji radi od kuće ili na daljinu za pružanje prve pomoći i obezbediti svakom od njih sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, te je potrebno u članu 18. prepoznati ovaj izuzetak.

5. Predlog

Relevantni član:

Član 21

Predlog izmene:

Dodati novi stav kojim bi se odredio rok u kom ministarstvo nadležno za poslove rada izdaje dozvolu za rad i predvideti da se obaveza iz stava 3 odnosi samo na poslodavce koji obavljaju delatnosti iz stava 4.

Obrazloženje (opis problema):

Prema trenutnom tekstu odredbe, ministarstvo nema rok u kome je dužno da izda dozvolu za rad, što može rezultovati odugovlačenjem navedenog procesa pribavljanja dozvole za rad i različitim zloupotrebbama na tržištu.

Takođe, način na koji su formulisani stavovi može dovesti do zabune u pogledu kruga poslodavaca koji su dužni da prethodno pribave rešenje o ispunjavanju uslova za bezbednost i zdravlje pre početka obavljanja delatnosti, iako je verovatno namera predлагаča bila da predvidi da pomenutu obavezu imaju samo poslodavci iz stava 3 ovog člana.

6. Predlog

Relevantni član:

Član 27

Predlog izmene:

Brisanje člana.

Obrazloženje (opis problema):

Poslodavac je odgovoran za obezbeđivanje bezbednosti i zdravlja na radu, tako da nije do kraja jasno zašto mora da izdaje dozvole za rad, kao ni kome treba da ih izdaje (ukoliko je namera predлагаča bila da se dozvole izdaju zaposlenima, to iz trenutnog teksta odredbe nije do kraja jasno). Ovo predstavlja samo još jedan administrativni teret za poslodavce bez praktičnog domaćaja imajući u vidu da je poslodavac taj koji se stara o primeni mera za bezbednost i zdravlje na radu, stoga je predloženo brisanje ovog člana.

7. Predlog

Relevantni član:

Član 33 stav 1, tačka 4

Predlog izmene:

Predlažemo dopunu člana 33, stav 1, tačka 4 (dodavanje podebljanog teksta) tako da isti glasi:

Poslodavac je dužan da izvrši obuku zaposlenog za bezbedan i zdrav rad:

- 1) kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno drugog radnog angažovanja;
- 2) premeštaja na druge poslove;
- 3) prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad ili promene opreme za rad,
- 4) kod promene radnog procesa, **KOJI MOŽE PROUZROKOVATI PROMENU MERA ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD.**

Obrazloženje (opis problema):

Brisanjem označenog dela rečenice pod tačkom 4 neopravdano je proširen krug slučajeva kada je neophodno sprovesti obuku zaposlenih za bezbedan i zdrav rad. Naime, moguće je da dođe do promene radnog procesa koja se sastoji u tome da se određena faza iz dotadašnjeg radnog procesa ukloni, u kom slučaju nije potrebno da zaposleni ponovo prolazi kroz obuku za bezbedan i zdrav rad za koji je već obučen.

8. Predlog

Relevantni član:

Član 36, stav 2

Predlog izmene:

Potrebno je dodatno pojasniti na šta se odnose obaveza obaveštavanja zaposlenih, odnosno o čemu je potrebno obaveštavati zaposlene.

9. Predlog

Relevantni član:

Član 45. stav 1. i stav 2.

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 45. stav 1. i stav 2. (brisanje precrтаног текста и dodавање подебљаног текста) на sledeći način:

„Poslodavac može da doneše akt o proceni rizika za rad od kuće i rad na daljinu u pisanoj formi ~~uz učešće zaposlenog~~.

Zaposleni je dužan da **IZVRŠI SAMOPROCENU RIZIKA** i obavesti poslodavca o ispunjenosti uslova potrebnih za bezbedan i zdrav rad u skladu sa aktom o proceni rizika, kao i da blagovremeno obavesti poslodavca o svakoj naknadnoj promeni uslova.“

Obrazloženje (opis problema):

Smatramo da je učešće zaposlenog u vezi sa donošenjem akta o proceni rizika nepotrebno i bez praktičnog efekta. Učešće zaposlenog je neophodno, pak, za primenu donetog akta, konkretno za samoprocenu rizika, stoga predlažemo izmenu stava 2.

10. Predlog

Relevantni član:

Član 46. stav 3.

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 46. stav 3. (brisanje precrтаног текста) tako da isti glasi:

„Za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu poslodavac je dužan da angažuje jedno ili više lica ~~sa kojima ima zaključen ugovor o radu~~, a koji ispunjava posebne uslove u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: savetnik, odnosno saradnik za bezbednost i zdravlje na radu).“

Obrazloženje (opis problema):

Iz predloženih odredbi nije jasno da li je intencija bila da poslodavci moraju da se odrede za jednu od dve opcije - ili „insource“ zaposlenih koji se bave ovom oblašću, ili „outsource“ ove oblasti nekom pravnom licu ili preduzetniku, ili je moguća i treća opcija u smislu postojanja lica angažovana po oba osnova. U tom smislu je predloženo brisanje reči: „sa kojima ima zaključen ugovor o radu“ imajući u vidu da je u članu detaljno specificirano kada postoji obaveza zapošljavanja a kada je moguće i angažovanje eksternih stručnih lica.

Relevantni član:

član 46. stav 5.

Predlog izmene:

Potrebitno je dodatno pojasniti sledeće: Ukoliko poslodavac može da odredi lice koje po kvalifikacijama odgovara propisanim, prema nacrtu je obavezan da poslove bezbednosti i zdravlja na radu obavlja sam. Koji bi tačno slučajevi spadali u to da poslodavac NE MOŽE da odredi ovo lice iz reda zaposlenih? Pored toga, eksterni saradnik se samo IZUZETNO može angažovati, a stvar je verovatno diskrecione ocene poslodavca koji su to izuzetni slučajevi. Ovakva norma ima dosta prostora za izmenu kako bi bila fleksibilna i kako bi prepoznala stanje u praksi. Veliki broj subjekata koji uslužno obavljaju ove poslove za kompanije bi ostao bez angažmana.

Relevantni član:

Član 46. stav 6.

Predlog izmene:

Smanjiti broj savetnika za bezbednost i zdravlje na radu sa punim radnim vremenom za sve kompanije koje angažuju više od 251 zaposlenog na 1. Uvesti procenu mera koje je uvela kompanija i rizika koji postoji na radnom mestu, te na osnovu rezultata kontrole inspektora dati predlog dodatnog angažovanja do 3 lica sa punim radnim vremenom.

Obrazloženje:

U okviru strategije korporacije značajan deo zadatka iz oblasti bezbednosti vrši svaki rukovodilac odeljenja.

Na taj način se kompenzuje angažovanje dodatnih lica za bezbednost i zdravlje na radu, a postignut je viši stepen bezbednosti zaposlenih na osnovu upoznatosti samih rukovodilaca sa aktivnostima i načinom rada odeljenja.

11. Predlog

Relevantni član:

Član 47, stav 2

Predlog izmene:

Brisanje stava 2

Obrazloženje (opis problema):

Odredba predstavlja preveliki administrativni teret za poslodavce u navedenim delatnostima, posebno imajući u vidu da se u velikom broju slučajeva, u ovim delatnostima radi o mikro i malim pravnim licima koja imaju svega nekoliko zaposlenih. Prema trenutnom tekstu ovog člana, proizilazi da bi svaki preduzetnik (npr. preduzetnička radnja koja obavlja promet robom u uličnoj trafici) morao imati lice koje je položilo stručni ispit, što može predstavljati preveliki administrativni i finansijski trošak za male poslodavce.

Dodatno, nejasno je šta se podrazumeva pod sintagmom „poslodavac mora da položi stručni ispit“. Da li se ovim htelo predvideti da pomenuti ispit mora da položi zaposleni poslodavca, odgovorno lice za bezbednost i zdravlje na radu, ili zakonski zastupnik poslodavca?

12. Predlog

Relevantni član:

Član 48. stav 1.

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 48. stav 1. (brisanje precrtanog teksta i dodavanje podebljanog teksta) tako da isti glasi: „Poslodavac u delatnostima građevinarstva, poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, prerađivačke industrije, snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacije (osim trgovine električnom energijom i gasovitim gorivima preko gasovodne mreže), snabdevanja vodom, upravljanja otpadnim vodama, kontrolisanja procesa uklanjanja otpada, trgovine na veliko, saobraćaja i skladištenja i sličnim aktivnostima, kao i u delatnostima zdravstvene i socijalne zaštite, dužan je da za poslove bezbednosti i zdravlja na radu imenuje savetnika za bezbednost i zdravlje na radu, odnosno lice koje ima najmanje stečeno visoko obrazovanje obima od najmanje 240 ESPB bodova u okviru obrazovno – naučnog polja, **DRUŠTVENO-HUMANISTIČKIH, tehničko-tehnoloških nauka i prirodno-matematičkih nauka iz oblasti: biološke nauke, nauke o zaštiti životne sredine, fizičke nauke, fizičko-hemiske i hemijske nauke.**“

Obrazloženje (opis problema):

U evropskim i nacionalnim strategijama kao glavni izazovi u oblasti bezbednosti i zdravlja, ističu se zaštita zdravlja zaposlenih i prevencija oboljenja na radu nastalih usled stresa i psihofizičkog zamora. Dodatno, pandemija zarazne bolesti SARS-CoV-2 je osim fizičkog, narušila i narušava i psihičko zdravlje zaposlenih, a o post epidemijskom periodu i svim posledicama po psihičko zdravlje zaposlenih se još uvek ni ne zna dovoljno. Iz svih pomenutih razloga, bilo bi praktično ponovo uvrstiti i društveno-humanističke nauke kao relevantnu obrazovnu kvalifikaciju savetnika za bezbednost i zdravlje na radu, ali i izbeći ograničavanje na usko određene naučne oblasti, upravo u cilju unapređenja kvaliteta mera na prevenciji stresa. Dodatno, predlog ovog člana Nacrta zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, u suprotnosti je sa članom 91. ovog nacrta, koji kaže da poslove inspekcijskog nadzora u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu mogu da obavljaju inspektorji rada koji imaju stečeno visoko obrazovanje u obimu od najmanje 240 ESPB bodova u okviru obrazovno-naučnog polja tehničko-tehnoloških nauka, prirodno-matematičkih nauka, medicinskih nauka ili društveno-humanističkih nauka i najmanje tri godine radnog iskustva u struci, dok fizička lica sa stečenim obrazovanjem obrazovno-naučnog polja društveno-humanističkih nauka ne mogu da obavljaju poslove iz člana 50.

niti mogu da budu imenovani za savetnika, iz člana 48. niti mogu da steknu licencu iz člana 74. Nacrt zakona o bezbednosti i zdravlju na radu.

13. Predlog

Relevantni član:

Član 50. stav 2.

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 50. stav 2. (predlog je dodavanje podebljanog teksta) tako da isti glasi:

„Savetnik za bezbednost i zdravlje na radu je dužan da u delatnostima iz člana 48. ovog zakona svakodnevno prati, kontroliše i **PERIODIČNO** izveštava poslodavca o primeni mera za bezbednost i zdravlje kod poslodavca u skladu sa organizacijom poslova bezbednosti i zdravlja na radu kod poslodavca i aktom iz člana 46. stav 2. ovog zakona.“

Obrazloženje (opis problema):

Smatramo da je u praksi neizvodljivo da Savetnik za bezbednost i zdravlje na radu svakodnevno izveštava poslodavca o primeni mera za bezbednost i zdravlje na radu, s toga predlažemo da dinamika bude periodična, odnosno u skladu sa procesom rada i procjenjenim rizicima na radnom mestu.

14. Predlog

Relevantni član:

Član 56 stav 2

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 56, stav 2. (predlog je dodavanje podebljanog teksta) tako da isti glasi:

Poslodavac je dužan da zaposlenom koji **KONTINUIRANO** obavlja rad noću, u skladu sa zakonom, obezbedi prethodni i periodični lekarski pregled.

Obrazloženje (opis problema):

Obavljanje rada noću predstavlja svaki rad koji se obavlja između 22 i 6 časova. Doslovnim tumačenjem pomenute odredbe zaposleni bi morali da budu upućeni na lekarski pregled čak i u situacijama kada su usled promene rasporeda obavljali jedan deo svog radnog vreme u noćnom periodu (npr. usled prekovremenog rada tog dana), što se čini da nije bila namera.

15. Predlog

Relevantni član:

Član 58

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 58, stav 1 (brisanje precrtanog teksta) tako da isti glasi:

Poslodavac je dužan da ~~zaposlenima~~, predstavniku zaposlenih i/ili Odboru omogući da budu konsultovani unapred i blagovremeno u vezi:

- 1) svih mera koje utiču ili mogu da utiču na bezbednost i zdravlje zaposlenih;
- 2) organizovanja poslova bezbednosti i zdravlja na radu i određivanja zaposlenih iz člana 15. stav 1. tačka 9) ovog zakona;
- 3) donošenja akata koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
- 4) planiranja i organizovanja obuke iz člana 33. ovog zakona.

Poslodavac je dužan da predstavniku zaposlenih i Odboru omogući uvid u sve akte koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu.

Obrazloženje (opis problema):

U situacijama kada nije imenovan predstavnik zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, skoro da je nemoguće da se poslodavac uskladi sa ovom obavezom i obavi konsultaciju sa svakim zaposlenim po navedenim pitanjima. Zaposleni sa druge strane uvek mogu imenovati svog predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu sa kojim bi poslodavac vršio konsultacije, tako da je dovoljno da obaveza poslodavca bude da konsultuje predstavnika, ali ne i sve zaposlene (u situacijama kada nema predstavnika zaposlenih).

16. Predlog

Relevantni član:

Član 62. stav 3.

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 62. stav 3. (predlog je brisanje precrтаног текста) tako da isti glasi:

„Evidencije iz stava 1. ovog člana poslodavac može voditi u elektronskom obliku, ~~osim evidencije iz stava 1. tačka 3)~~ ovog člana.“

Obrazloženje (opis problema):

Imajući u vidu strateške akte Republike Srbije i propise kojima se u svim oblastima života i poslovanja omogućava digitalizacija, samo nekoliko pravnih poslova je za sada izuzeto iz mogućnosti da bude zaključeno validno u digitalnoj formi (raspolaganje nepokretnostima i sl.), te smatramo neprimerenim da se ovaj izuzetak odnosi na evidencije o obukama za bezbedan i zdrav rad. Pored toga, predlažemo da se i u Pravilniku o evidencijama o bezbednosti i zdravlju na radu izvrše potrebne izmene (u članu 2. i 8.) kako bi evidencija o licima koja su prošla obuku za bezbedan i zdrav rad bila uistinu evidencija (kao skup podataka u informacionom sistemu) a ne skup dokumenata, u praksi papira koji u doba pandemije idu iz ruke u ruku kako bi bili tri puta svojeručno potpisani i time stvarali dodatna rizik po zdravlje svih uključenih u ovaj necelishodan proces. Stoga predlažemo da se ukine Obrazac 6 i umesto toga propiše obaveza vođenja evidencije, koja može biti i u elektronskoj formi.

17. Predlog

Relevantni član:

Član 109. stav 3. i 4.

Predlog izmene:

Predlažemo izmenu člana 109. stav 3. i 4. (brisanje precrтаног dela teksta i dodavanje podebljanog teksta) tako da isti glasi:

„Lice koje je obavljalo poslove bezbednosti i zdravlja na radu najmanje pet godina pre stupanja na snagu ovog zakona, a koje ne ispunjava uslove utvrđene u čl. 48. i 49. ovog zakona, kao i lice koje ispuni uslov iz člana 40. stav 3. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS”, broj 91/15), može da nastavi da obavlja te poslove ~~kod tog poslodavca uz dobijanje odgovarajuće licence u zavisnosti od delatnosti u kojoj je obavljao poslove bezbednosti i zdravlja na radu.~~

Lice koje je obavljalo poslove bezbednosti i zdravlja na radu manje od pet godina pre stupanja na snagu ovog zakona, a koje ne ispunjava uslove utvrđene u čl. 48. i 49. ovog zakona, može da nastavi da obavlja te poslove do ispunjenja uslova utvrđenih ovim zakonom, a najduže pet godina, osim lica kojem je do ispunjenja uslova za sticanje prava na starosnu penziju prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, preostalo najviše pet godina.“

Obrazloženje (opis problema):

S obzirom da je za dobijanje licence za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu pravnom licu ili preduzetniku kao uslov postavljen određen broj zaposlenih koji imaju najmanje tri godine radnog iskustva na tim poslovima (član 80. stav 1. ovog nacrtta), kao i da je za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu potrebno najmanje tri godine radnog iskustva u struci (član 91. ovog nacrtta), kao i očekivanog

deficita na tržištu rada po pitanju savetnika, odnosno saradnika za bezbednost i zdravlje na radu, praktično bi bilo da se isti iskustveni period od tri godine odredi i kao uslov za oslobođanje savetnika, odnosno saradnika za bezbednost i zdravlje na radu od neophodnosti za ispunjavanje uslova predviđenih u članu. 48. i 49. ovog nacrta. Dodatno se otvara pitanje zašto je lice sa radnim iskustvom od minimum tri godine u ovoj oblasti, kompetentno za rad u pravnom licu ili kod preduzetnika koji obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu, a nije dovoljno kompetentno da iste poslove obavlja kao savetnik odnosno saradnik kod poslodavca, ukoliko nema minimum pet godina radnog iskustva u ovoj oblasti?

Dodatno, ograničavanjem lica da sa radom može da nastavi isključivo kod poslodavca kod kog se nalazi u radnom odnosu u trenutku stupanja na snagu ovog predloga zakona, isto se dovodi u situaciju da u slučaju otkaza ugovora o radu ne može da zasnuje radni odnos kod drugog poslodavca dok ne stekne uslove utvrđene u čl. 48. i 49. ovog zakona.